

Belgrád.

Lakosainak száma fölül van kilencvenezren, akik között 35% idegen származású. A felső vár a Száva fölött 47 méter magas, meredek hegyen áll, benne van a főparancsnokság épülete, melyben egykor a török pasa lakott, néhány kaszánya, a katonai kórház, egy mély kut, amelybe 400 lépcső vezet le, egy török Szentnek a Kara-Musztafának sírja, egy régi kápolna, a Ruszjica templom, amelyet hosszú időig a törökök puszkaporraktárnak használtak. Az alsó ugynevezett vizivárban nagy árutárak, műhelyek, egy török fürdő van. A mostani erődtímenyek legnagyobb része Szavojai Jenő idejéből maradtak fenn, noha el vannak ágyukkal látva, — *mostani modern hadviselő eszközökkel szemben védelmet már nem igen nyújtanak.* A vár és a város közt 2200 méter széles, azelőtt kopár tér feküdt, a *kalimegdán*, ahol a törökök a foglyul ejtett szerbeket nyársra huzták.

Magao a város, amelyet az újabb időkben sok szép épülettel láttak el, hat kerületre van osztva:

1. A *dunavszki kvart*, vagy dovesol, a török városrész, a várostól keletre fekszik. Mikor még a török volt az ur, ez volt a város főrésze; most már kevés dolog emlékeztet a török időkre, néhány elhagyatott utca, török időből visszamaradt berendezési kávéház, s a Dzsamija török mecset. A többi török épületet lerombolták s helyébe középületeket állítottak fel, köztük a Szt.-Száva tanítóképzőt s néhány követségi palotát. Jenő herceg palotájának romjai is itt vannak.

2. A *városi kvart* 1842-ben épült Mihály arkangyalnak szentelt székesegyház, messze látható tornyával. A királytéren áll az egyetem, melynek két fakultása van, a nemzeti könyvtár és a múzeum, melynek meglehetősen nagy számu éremgyűjteménye van. A képtára értéktelen, a múzeumban jórészt régi római és szerb érempenzek találhatók. A király-téren van az 1871-ben épített színház — s itt találhatók a nagyobb kereskedések, hotelek. A színház előtt van a meggyilkolt II. Obrenovics Mihálynak lovasszobra ércből, melyet 1882-ben lepleztek le.

3. A *szávszki kvart* a száva partján. Itt van a pályaudvar, a Dunagőzhajózási Társulat kikötőjével, áruraktárával és fővámházával.

4. A *teraziszki kvart*, ebben a királyi palota, a konak, amely kétemeletes szárnyas épület, három kupolával és nagy fogadóteremmel.

5. A *vracsar kvart*: itt van a pénzügyi és földművelésügyi minisztérium s a főposta palotája.

6. A *poliuszki kvart* a város legrégebbi templomával. A torna és lövészegyesületen kívül Belgrádnak több jótékonyági és egy Vöröskereszt egyesülete van. Van egy reáliskolája, három gimnáziuma, egy papi szeminariuma, egy tanítóképzője, egy katonai akadémiája. Tíz politikai, három kereskedelmi, több szaklap s négy szépirodalmi lap jelenik meg Belgrádban.

Iparuk kezdetleges s inkább csak házi iparuk van. A gyáripár megalapítása még csak az első kísérleteket tették meg. Van 4 gőzmalom, 1 bőrgyár, 1 posztógyár, 10 könyvnyomda, 6 téglagyár, 2 szesz, 2 sörgyár, 1 ércöntő. A kereskedés meglehetősen

élénk. Szerbia külkereskedelmét nagyobbára Belgrád közvetíti. Az idegenek kezében van nagyrészt az ipar, míg a kereskedők nagyrésze szerb.

A város legkedveltebb kiránduló helye *Topcsider*, kedves, szép fekvésű parkban épült egyszerű épület, közel a Kossutyákhoz, ahol III. Obrenovics Mihálynak megölése helyén egy emléke áll.

1882. március 6-án Milán fejedelem királyiá proklamáltatta magát s Belgrád Szerbia székhelye lett.

azt hiszik, hogy az ilyenekkel lennt Szerbiá-

SZEGEDI KÉPEK.

(*Saját tudósítónktól.*) A szegedi utcákon már régen járt annyi ember, mint mostanában. Kora reggeltől, késő éjszakáig, mint a méhez a köpi körül, úgy rajzanak a utcán és tömegekben lesik a *Délmagyarország* kiadói hivatalában kifüggesztett híreket. Egyre érkeznek a hírek — ha nem is a háborúról, — de legalább a diplomáciai tárgyalásokról. Egymás hátán állanak az emberek kiragasztott tábláink előtt s tolongva, a hátul állók esdve kéri az előttiük állókat:

— Olvassa fel kérem hangosan, hadd halljuk mi is.

Valaki hangosan olvassa a táviratokat, a végén tüntetnek:

— Eljen a háború!

Mindenki a háborúról beszél. Férfiak és nők egyaránt. Sőt újságolják egymásnak az odahaza hallott bizonyára nem hiteles híreket, melyeket ellestek, miközben édes atyjuk csuka szürke mundért öltött. Most ők is diplomáták, a monarchia legapróbb vitézei, a háborúról beszélnek, meg a szerb perfibiáról. Kint az utcán egy csomó maszatos, kipirult bájos kölyök dobál köveket egy kavicsdombra, egy pocsolján keresztül.

— Mit csináltak, gyerekek?

— Háborút játszunk, az ott ni, a Belgrád.

— Hát hol vannak a szerbek, hisz üres az a domb?

— A szerbek? Már megfutottak — felelt teljes meggyőződéssel egy pöttöm emberpalánta.

A Valéria-téren hatalmas ágyuszerű alkotmány van, kerekeken forog s az emberek

Ungár Benő
szállító

Szeged, Jókai-utca 1. sz.
Telefon 34.

Butorszállításokat helyben és vidékre, beraktározást száraz raktár helyiségben eszközöl

SZÍNHÁZI CUKORKÁK,

ajándék-dobozok
gyöngyörű választékban

RUFF-CUKORKAUZLET

Kárász-u., Ungár Mayer-palota. Telefon 11—34

ban sok emberéletet fognak a föld színéről eltörölni. Pedig már itt is füstölög, kötéyes bakák főzőkanállal állják körül s nem puska-port kavarnak benne, — hanem jószagu szegedi paprikával elkészített paprikást. Ez az ezred konyhája. Jönnek is már a feltűrt zubonyu katonák, pléh csajka a kezükben s viszik a párolgó ételt. Egyik közülük, a „nagy étkü”, háromszor is visszajön s kap mindannyiszor mert ő az ezred trombitása.

Fujja is már a kürtöt, az utcán végig „kettős rendet” képeznek a katonák, jön a hadnagy ur és felül vizitálja őket. A bornyujja az egyiknek ferdén áll, a másiknak a „brodzakkja” elől és nem hátul, — jóindulattal igazítja meg tehát a — tartalékos tiszt.

*

Ma már a piacon az esti órákban, kizárólag asszonyok hozták be áruiat. Kisirt szemekkel felemelt árakat kértek a baromfiért, miközben mondogatták:

— Kell most több pénzt kapnunk a baromfiért, mert a férfiak elmentek s nekünk is kell egy kis pénz.

*

Mi sem természetesebb, mint hogy a legnagyobb forgalom és a leglázasabb tevékenység a pályaudvarokon van. Szállítják a katonákat, ha nem is mindet a városból, de legalább is keresztül a városon. Fölötte érdekes képet nyújt maga a vonat is. Bocskoros, napbarnított, izmos legények pipázva és köpködve foglalnak helyet, az első osztályu kupékban, az étkező kocsikban felborult a rend, a tisztaság, ember-ember hátán tolong s örül az, aki valamibe meg tud támaszkodni. Folyanak a bucsuzkodások s meghatóbbnál meghatóbb jelenetek. Egy paraszt bucsuzik a fiától:

— Ne ríj már nő. Mit hozzak neked a háborúból?

Megvillan a gyerek szeme, elmúlik a könny belőle:

— Édös apám, hozzon kee neköm egy Szerböt!

*

A háborus híreket legnagyobb türelmetlenséggel a közönség várja, lesi, fájja, nem győzi megvárni, amíg az újságok megjelennek, hanem naponta számtalanszor felszólítja a szerkesztősegeket s újabb hírekért ostromolja. Sőt az utcán haladó hirlapírókat is elfogják és kérdésekkel faggatják. Pedig ha ebben az időben valaki emberföltött munkát végez, úgy az a hirlapíró. Egész nap a redakcióban ülni, táviratokkal bajlódni, írni, nappal-éjjel inspekciózni; valóban idegölő munka. Most azután a hirlapírók megtalálták annak a módját, hogy elejét vegyék a kérdezősködésnek s udvariatiának se legyenek. Kérdést, — kérdéssel előznek meg.

— Mi újság? Mi hír a harctéről?

K—K.

„KOSSUTH” kávéház

KERTHELYISÉGÉBEN

MA és MINDEN NAP

A világhírű **Gaumont-mozgóképek**

kerülnek bemutatásra.

Szabad bemenet.

Kezdeté 9 órakor.

Ma vasárnap
Nagy Tombola-esi
remek nyereményekkel.

FARKAS FERENC JÓHÍRŰ DÁNÝ ZENEHARA MUZSÁRÓI.

